

γκρινιάρη κι ἀπὸ τὸ βοριά τὸ συμβροχιάρη Νάξ. ('Απύρανθ.) Συνών. γκρίνας, γκρινιάρικος, γκρινιάρ-
ρόγαττα, γκρινιάρλος, μουρμούρης. β) 'Ο
συνεχῶς κλαίων, ἰδίᾳ ἐπὶ νηπίων σύννηθ.: Γκρινιάρικο μωρὸ-
παιδί 'Αθῆν. 'Εχει κάτι παιδιὰ γκρινιάρικα καὶ ἀναποδιάρι-
κα, πὸν περνάει μὲ δαῦτα τοῦ λιναριῦ τὰ πάθη Πελοπν.
(Βερεστ.) Γκρινιάρια Παναγιά, βοήθα με (ὡς θρηνοῦσα παρὰ
τοῦ 'Εσταυρωμένου) Πελοπν. (Γορτυν. Καλάβρυτ.) γ) 'Επὶ
κυνῶν, χοίρων κ.τ.τ., ὁ συνεχῶς γρυλλίζων Θάσ. Στερελλ.
(Αἰτωλ.) κ.ά.: Σὲ λὺ γκρινιάρ'κον Αἰτωλ. Πουλὲ γκρινι-
άρ'κον εἶν' τοῦ γ'ροῦν' Θάσ. 2) Φίλερις, ἐριστικὸς πολλὰχ.
'Η λ. καὶ ὡς ἐπών. ὑπὸ τοὺς τύπ. Γκρινιάρης 'Αθῆν. Εὐβ.
(Χαλκ. Ψαχν.) καὶ Γκρινιάρης Κάρπ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τὸν
τύπ. "Αι-Λιάς ὁ Γκρινιάρης Κέρκ.

γκρινιάρικος ἐπίθ. ἐνιαχ. γκρινιάρ'κους "Ηπ. (Ζαγόρ.)
Στερελλ. (Αἰτωλ. 'Ακαρναν. Φθιώτ. Φωκ.) γκρινιάρικος Λεξ.
Βάιγ. Περίδ. Βυζ. γκρινιάρ'κους Θράκ. ('Αδριανούπ.)

'Εκ τοῦ οὐδ. γκρινιάρικος τοῦ ἐπιθ. γκρινιάρ-
ρης. 'Ο τύπ. γκρινιάρικος καὶ εἰς Σομ.
Γκρινιάρης, τὸ ὅπ. βλ., ἐνθ' ἄν.

γκρινιάρόγαττα ἡ, Εὐβ. (Στρόπον.) Στερελλ. (Περίστ.)
'Εκ τοῦ ἐπιθ. γκρινιάρης καὶ τοῦ οὐς. γάττα
ἐκ τῆς συνήθους ρ. γκρινιάρα γάττα.

1) 'Η συνεχῶς νιαουρίζουσα γάττα ἐνθ' ἄν.: 'Η γκρινια-
ρόγαττα δὲ μᾶς ἀφίβ' νὰ ἔ'μνηθοῦμι Στερελλ. (Περίστ.)
2) Μεταφ., μεμψιμοῖρος ἄνθρωπος ἐνθ' ἄν.: Ποιὰ φταίει;
Εἶναι ἔ' οἱ δὲ γκρινιάρόγαττι; Εὐβ. (Στρόπον.)

γκρινιάρόγαττος ὁ, πολλὰχ. γκρινιάρόγαττους Στε-
ρελλ. (Περίστ.)

'Εκ τοῦ ἐπιθ. γκρινιάρης καὶ τοῦ οὐς. γάττος.
Γκρινιάρόγαττα 2, τὸ ὅπ. βλ., πολλὰχ.: Εἶναι
γκρινιάρόγαττους καὶ τοὺν βαρειοῦμι Περίστ.

γκρίνιασμα τό, ἐνιαχ. γρίνιασμα Πελοπν. (Ξεχώρ.) γρί-
νιασμα "Ηπ. Κάρπ. — Λεξ. Βάιγ. Περίδ. Μπριγκ.

'Εκ τοῦ ρ. γκρινιάρω. 'Ο τύπ. γρίνιασμα
καὶ εἰς Σομ.

1) Γκρίνια 1, τὸ ὅπ. βλ., ἐνιαχ.: Πάει καὶ τοὺς ἀρ-
χινάει τὸ γκρίνιασμα καὶ δὲν τοὺς ἀφίνει νὰ 'συχάσουνε
λέγο Πελοπν. (Βερεστ.) 'Εχον γκρινιάσματα κάθι μέρα 'ς
τοῦ σπίτι μ', γιατί νὰ πάρον τ' γίδα Στερελλ. (Αἰτωλ.)
β) 'Επίπληξις Λεξ. Βάιγ. 2) 'Ο συνεχῆς καὶ ὀχληρὸς
κλυθμυρισμός, ἰδίᾳ ἐπὶ νηπίων Κάρπ. Μακεδ. (Χαλκιδ.)
κ.ά. 3) 'Επὶ ζόφου, ἀπειλητικὴ ἐπίδειξις, βρυγμὸς ὀδόντων
"Ηπ. (Κόνιτς.) — Λεξ. Βάιγ. κ.ά. 4) Μορφασμός εἰς ἐκδή-
λωσιν δυσαρρεσκείας Πελοπν. (Ξεχώρ.): Μόλις τῆς τὸ 'πα,
μοῦ 'κανε ἓνα γρίνιασμα τσ' ἔδωσε ἓνα κούτσισμα τσ' ἔφυγε!
(κούτσισμα = ἀπότομος μεταβολὴ πρὸς ἀναχώρησιν).

γκρινιασμός ὁ, ἐνιαχ. γρινιασμός Κρήτ. γρινιασμός
Νάξ. ('Απύρανθ.) Πελοπν. (Μεσσην.)

'Εκ τοῦ ρ. γκρινιάρω. 'Ο τύπ. γρινιασμός
καὶ εἰς Σομ.

Γκρίνιασμα 1, τὸ ὅπ. βλ., ἐνθ' ἄν.: Εἶδα γρινιασμό
εἶναι πὸν τὸν ἔχεις πάλι σήμερα, εἶδα φρένα 'ναι 'φτή! (φρέ-
να = τρέλλα) Νάξ. ('Απύρανθ.) || 'Ασμ.

"Ωφον, 'Αργυρώ μου, κ' εἶδα 'ναι καὶ 'φτός ὁ γρινιασμός
σου,

κι ἂν ἔχης καὶ παρόπορο, νὰ μοῦ τὸ πῆς ὀρθὸς μου
(μοιρολ.) Κρήτ.

γκρινιαστά ἐπίρρ. ἐνιαχ. γρινιαστά Λεξ. Βάιγ.

'Εκ τοῦ ἐπιθ. γκρινιάρω. 'Ο τύπ. γρινιάρ-
στά καὶ εἰς Σομ.

Κατὰ τρόπον μεμψιμοῖρον καὶ ἐπιπληκτικόν.

γκρινιαστός ἐπίθ. ἐνιαχ. γρινιαστός Κρήτ. (Χαν.)
γρινιαστός Κρήτ.

'Εκ τοῦ ρ. γκρινιάρω. παρὰ τὸ ὅπ. καὶ γρινιάρ-
ζω.

Κατηφής, σκυθρωπὸς ἐξ ὀργῆς: 'Επῆα καὶ τὸν ἡῶρα γρι-
νιαστό καὶ δὲ δοῦ μίλησα.

γκρινιός ἐπίθ. Πελοπν. (Βούρβουρ. Κυνουρ.)

'Εκ τοῦ ἀμκρτ. οὐς. γκρινιός, κατὰ τὰ ψωρίδια -
ψωρίος.

Γκρινιός 1, τὸ ὅπ. βλ.: 'Απὸ τὸ χάμου-χάμου
τῆς ἀρρώστιας τοῦ ἔχει γίνεῖ ἓνας γκρινιός πὸν δὲν ἔχει τὸ
ταίρι τοῦ Πελοπν. (Κυνουρ.) Συνών. βλ. εἰς λ. γκρινιάρ-
ρης.

γκρινιοβόλι τό, ἐνιαχ. γρινιοβόλι Νάξ. ('Απύρανθ.)

'Εκ τοῦ οὐς. γκρίνια, παρὰ τὸ ὅπ. καὶ γρίνα,
καὶ τῆς παρχγωγ. κατὰλ. -βόλι.

Μεγάλῃ φιλονικίᾳ: Εἶγα γρινιοβόλι πὸν 'ίνεται 'τοῦ μέσ'
'ς τὸ σπίτι. Συνών. γκρινιοθέμι.

γκρινιόγαττο τό, ἐνιαχ. γρινιόκατσο Νάξ. ('Απύρανθ.)

'Εκ τοῦ οὐς. γκρίνια, παρὰ τὸ ὅπ. καὶ γρίνα, καὶ
γαττί, παρὰ τὸ ὅπ. καὶ καττί-κατσί.

Μεταφ., ἐπὶ παιδίου μεμψιμοῖρου: Εἶδα γρινιόκατσα γαι
τοῦτα σὰ δὰ δικά μου παιδιὰ! Συνών. γκρινιογάτ-
το υλο.

γκρινιογάτιουλο τό, ἐνιαχ. γρινιόκατσουλο Νάξ. ('Α-
πύρανθ.)

'Εκ τῶν οὐς. γκρίνια, παρὰ τὸ ὅπ. καὶ γρίνα,
καὶ γαττούλι, παρὰ τὸ ὅπ. καὶ κατσοῦλι.

Γκρινιόγαττο, τὸ ὅπ. βλ.

γκρινιοθέμι τό, ἐνιαχ. γρινιοθέμι Νάξ. ('Απύρανθ.)

'Εκ τοῦ οὐς. γκρίνια, παρὰ τὸ ὅπ. καὶ γρίνα, καὶ
τῆς παρχγωγ. κατὰλ. -θέμι.

Γκρινιοβόλι, τὸ ὅπ. βλ.

γκρινιόκακο τό, ἐνιαχ. γρινιόκακο Νάξ. ('Απύρανθ.)

'Εκ τῶν οὐς. γκρίνια, παρὰ τὸ ὅπ. καὶ γρίνα,
καὶ κακό.

Συνεχῆς μεμψιμοῖρία, ἐπὶ παιδίων: Εἶδα γρινιόκακο 'ν'
πού 'πεσεν ἀπάνω σου σήμερα, πὸν νὰ κάνης πάδα 'τσά
(= ἔτσι, ἔτσι δά).

γκρινιόκουκκο τό, ἐνιαχ. γρινιόκουκκο Νάξ. ('Απύ-
ρανθ.)

'Εκ τῶν οὐς. γκρίνια, παρὰ τὸ ὅπ. καὶ γρίνα, καὶ
κουκί.

1) Κῦαμοι δυσκόλως βραζόμενοι: Τὰ κουκιά, πὸν τὰ μαε-
ρεύεις καὶ δὲ μαερεύονται, δὰ λένε γρινιόκουκκα. 2) Με-
ταφ., ἐπὶ μεμψιμοῖρου ἀνθρώπου: Σὰ γρινιόκουκκά 'σαι,
καμένε! 'Εκεῖνα, ὅσο δὰ μαερεύει κάνεις, ἀδολίζοντε καὶ

σένα, ὅσο σὲ καλοπιάνει, τόσο λωλαίνεσαι καὶ φρενιάζεις (ἀδρίζουνε = καθίστανται ἄδρά, σκληρύνονται).

γκρινιόξυλο τό, ἐνιαχ. *griṇiósulo* Μαθράκ. Ὁθων. Ἀγνώστου ἐτύμου.

Τὸ δασικὸν δένδρον Φιλλυρέα ἡ μεσαία (*Phillyrea media*) τῆς οἰκογ. τῶν Ἑλαιιδῶν (*Oleaceae*) ἐνθ' ἄν.: Τὸ *griṇiósulo* ποὺ ἔχει τσοὺ κήπους νὰ δὲ κόψετε Ὁθων. Ἀπάνω ἔς τὸ *griṇiósulo* πῆρε ἕκατσε ἕνας κατσούλης (= τὸ πτηνὸν ἐποψ) αὐτόθι. Συνών. ἀγλαβιτσιά, ἀγλανιδιά, ἀγριο-μυρτιά, γκρεουσάδι, γκρεουσάρι, γκρεο-οὔσι, ἐγλενιός, μερέτι, φελόκι, φιλλο-ρειά, φλυτσάρι.

γκρινιόποδας ὁ, Ἀντίπαζ. Παξ.

Ἀγνώστου ἐτύμου.

Τὸ μυριάποδον ζῷον Ἴουλος ὁ ἀμμόδης (*Iulus arenaceus*) ἐνθ' ἄν.: "Οὐκας σοῦ πορῇ τὸ δόντι, νὰ βγῇς ἔς τὸ κη-πάρι νὰ μαζώξης γκρινιόποδους, νὰν τσι κοπανίσσης καλὰ-καλὰ καὶ νὰν τσ' ἀποθώσσης ἀπάνω ἔς τὸ πονεμένο δόντι. Παξ. Συνών. βρωμοκουρσελίτσα, βρωμοῦ-σα, κουλουρίδα, μπουμπούλι τῆς νότιας, μυριόποδας, πολυπόδαρος, σαρανταπό-δαρος.

γκρινιοφαγιά ἡ, ἐνιαχ. *griṇiofagiá* Πελοπ. (Μεσσην.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *γκρίνια*, παρὰ τὸ ὅπ. καὶ *γρίνα*, καὶ τοῦ θέμ. τοῦ ἄορ. τοῦ ρ. *τρώγω*, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ συνών. *γλωσσοφαγιά*.

Παρατεταμένη *γκρίνια*: Ἡ γκρινιοφαγιά ρατίζει τὸ γυαλί. Συνών. *γκρίνια* 1, *φαγούρα*.

γκρινιοφάγος ὁ, ἐνιαχ. *griṇiofágos* Θεσσ. (Κρυόβρ. Σουαμν.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *γκρίνια* καὶ τοῦ θέμ. τοῦ ἄορ. τοῦ ρ. *τρώγω*.

Ὁ μεμψίμοιρος ἐνθ' ἄν.: Μ' ἔφαγες μὴ τ' γκρίνια, γκρινιουφάη! Θεσσ. (Κρυόβρ.) Συνών. *γκρίνιάρης* 1.

γκρίντα ἡ, Α. Τραυλαντ., Ν. Ἑστ. 19(1936), 831 *grida* Ἰθάκ. Κέρκ. *grida* Κέρκ. (Ἀργυράδ.)

Ἐκ τοῦ Ἰταλ. *grida* = κρυγή, φήμη, μομφή.

1) Φωνή Κέρκ. 2) Θρήνος Κέρκ. 2) Μεμψιμοιρία, ἔρις Κέρκ. (Ἀργυράδ.)—Α. Τραυλαντ., ἐνθ' ἄν.: "Ἐπεςε *grida* ἔς αὐτὸ τὸ σπῖτι, σὰν ἀφορεσμός Κέρκ. (Ἀργυράδ.) "Ἀρχισε τὴ γκρίντα, νὰ τὴν πάω ἔς τὸ Παρίσι... Α. Τραυλαντ., ἐνθ' ἄν.

Ἡ λ. καὶ ὡς ἐπών. καὶ παρωνύμ. ὑπὸ τύπ. *Gridas* Κεφαλλ.

γκρινιάνι τό, ἐνιαχ. *griṇiáni* Ἰθάκ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *γκρίντα*, παρὰ τὸ ὅπ. καὶ *γρίδα*.

Ὁνειδισμός: Τοῦ ἔδωκα ἕνα γκρινιάνι.

γκριντανίζω ἐνιαχ. *griṇitánizō* Ἰθάκ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *γκρίντα*.

Ὁνειδίζω, ἀποπαίρνω.

γκρίτσανος ὁ, ἐνιαχ. *griṇítsanos* Ἡπ. (Ζαγόρ.) *gri-τσανος* Ἡπ. (Ἰωάνν.) *γκρίτσανος* Ἡπ. (Ζαγόρ.)

Λέξις πεποιημένη.

Δοκὸς εὐθεῖα στριζομένη ἐπὶ πασσάλου καθέτου ἢ ἐπὶ ὑψώματος ἐκ λίθων καὶ χρησιμεύουσα ὡς παιδιὰ ἐνθ' ἄν.: *Πιδιά, πιδιά, παίζουμε γκρίτσανου*; Ἡπ. (Ζαγόρ.) Συνών. *ζυγογύρα*, *τραμπάλα*.

γκρόπα ἡ, Εὔβ. (Γραμπ.) Ἡπ. (Κόνιτς. Πηγάδ.) Πελοπ. (Καλάβρυτ.) *γκρόμπα* Ἡπ. (Κοκκιν.) *κρόμπα* Πελοπ. (Τεγ.) *γρόπα* Ἡπ. (Δρόβιν.) *γρόμπα* Ἡπ. (Τσαμντ.)

Ἐκ τοῦ Σλαβ. *grob* = λάκκος, τάφος διὰ τοῦ συνών. Ἀλβαν. *grope-a*. Πβ. καὶ Κουτσοβλαχ. *grope-a*.

1) Κοίλωμα γῆς, λάκκος Εὔβ. (Γραμπ.) Ἡπ. (Κοκκιν. Κόνιτς. Τσαμντ.) Πελοπ. (Καλάβρυτ.) 2) Ὀπή Ἡπ. (Δρόβιν.) 3) Τάφος Πελοπ. (Τεγ.) 2) Μικρὸν ἄδενδρον κοίλωμα ἐντὸς δάσους κατ'ἀλλήλων πρὸς βοσκὴν ἢ διανυκτέ-ρευσιν αἰγοπροβάτων Ἡπ. (Κόνιτς.)

Ἡ λ. καὶ ὡς ἐπών. ὑπὸ τὸν τύπ. *Γκρόπας* Ἀθῆν. Ἡπ. (Πέρδικ.) Θεσσ. (Λάκ.) καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τοὺς τύπ. *Γκρόπα* Ἀττικ. Εὔβ. (Γραμπ.) Πελοπ. (Γορτυν. Καλά-βρυτ. Κοπιν.) Στερελλ. (Μαλεσ.) *Γκρόμπα* Ἡπ. (Δωδών. Τσαμντ. Φιλιάτ.) Μακεδ. (Βόιον) *Γρόπα* Πελοπ. (Πάτρ.) *Κρόμπα* Πελοπ. (Τεγ.) *Γκρόπες* Ἡπ. (Ἑλληνικ. Χουλιαρ.) Πελοπ. (Μαντίν.) *Γκρόπις* Θεσσ. (Τρίκλ.) *Γκρόμπις* Ἡπ. (Δωδών.) Μακεδ. (Καστορ.) *Γρόπες* Ἡπ.

γκρότα ἡ, ἐνιαχ. *grotta* Θῆρ. Καλαβρ. (Ροχούδ. Χω-ρίο Βουν.) Νάξ. *γρότα* Ἀντίπαζ. Κρήτ. (Σητ. κ.ά.) Μαθράκ. Νάξ. (Φιλότ.) Ὁθων. Παξ. Πελοπ. (Μάν.) *γρότ-θα* Ἀστυπ. *γροῦτα* Καλαβρ. (Μπόβ.)

Ἐκ τοῦ Ἰταλ. *grotta* = σπήλαιον. Ὁ τύπ. *γρότα* καὶ εἰς A. Delatte, *Portul. grecs* (15ου-16ου αἰ.), σ. 353: «ὡσὰν γυρίσσης τὴν πούντα καὶ ἀγνάντια τὴ γρόττα τὴ με-γάλη, εἶναι ἡ βίγλα». Πβ. καὶ Βυζαντ. τύπ. *γκροῦττα* εἰς ἐγγρ. τοῦ 12ου αἰ. «ἄχρι εἰς τὴν γροῦτταν τοῦ Σουμέτη» εἰς S. Cusa, *Diplomi*, σ. 555.

1) Σπήλαιον Ἀντίπαζ. Καλαβρ. (Μπόβ. Ροχούδ. Χωρίο Βουν.) Μαθράκ. Νάξ. Ὁθων. Παξ.: Τὸν εὔρηκε σὲ μιὰ γρότα σγουλωμένο (= χωμένον) Ὁθων. *Πιλιό παρ'κάτω* εἶναι μιὰ γρότα μικροστή καὶ ὅδας εἶναι βαροκαιριές, γιο-μώζει ἀπὸ τὰ πρότα αὐτόθι.

Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τὸν τύπ. *Γρότα* Νάξ. (Βόθρ. κ.ά.) 2) Πετρώδης καὶ σπηλαιώδης τόπος Νάξ. Πελοπ. (Μάν.): Εἶναι ἀπάνω σὲ γρότα χτισμένο τὸ σπῖτι Νάξ. Τὸ χωράφι εἶναι γρότα αὐτόθι. 3) Σπηλαιώδες κοίλωμα βράχου χρησι-μοποιούμενον ὡς πρόχειρος καλύβη ἀγροφύλακος Θῆρ.: "Ἐνας γέρος εἶχε ἕναν ἀβέλι καὶ τὸ βρόδυ ἠπῆαινε καὶ τὸ φύλαε σὲ μιὰν γρότα (ἐκ παρχιμυθ.) 2) Μικρὸν κοίλωμα γῆς σχηματιζόμενον κυρίως ἐκ τῆς ροῆς ὕδατος, βροχῆς κλπ. εἰς τοὺς δρόμους κ.ά. Κρήτ. (Σητ. κ.ά.) Νάξ. (Φιλότ.): Μὲ τὴ *βλημμύρα* ἐγενήκανε οἱ δρόμοι ὅλο γρότες καὶ δὲ βορεῖ νὰ πορπατήξῃ κιάνεις τὴ νύχτα, μόνο πολέμῳ νὰ σκοτωθῇ Σητ.

γλαγλάκια ἄκλ. Κρήτ.

Λέξις πεποιημένη.

Εἰς τὴν παιδικὴν γλῶσσιν, μετὰ τοῦ ρ. *κάρω*, λούζω, καθαρίζω: "Ἐλα νὰ σοῦ κάμω γλαγλάκια.

γλάδεμαν τό, Πόντ. (Κερασ. Τραπ.)

Ἐκ τοῦ ρ. *γλάδεω*.

Ἡ ἐκθλιψίς ἐλαίου ἐξ ἐλαιῶν, καρύων καὶ λεπτοκαρύων.

